

Τουρισμός 2016

Τουριστικός Κλάδος στην Γερμανία

Σύμφωνα με μελέτη του Γερμανικού Συνδέσμου Ταξιδιών το 2016 (Deutscher Reiseverband), ο τουριστικός κλάδος στην Γερμανία έχει τα κατωτέρω χαρακτηριστικά:

- Άμεση Ακαθάριστη Προστιθεμένη Αξία άνω των 97 δις Ευρώ, με το έμμεσο όφελος στην οικονομία (μέσω της ζήτησης που δημιουργεί σε παράπλευρους κλάδους) να υπερβαίνει τα 214 δις Ευρώ, ήτοι 9,7% της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της γερμανικής οικονομίας ή 6,8% του γερμανικού ΑΕΠ.
- Αριθμός Απασχολούμενων: 2,9 εκ. περίπου, αποτελώντας το 7% του συνόλου των απασχολούμενων στην Γερμανία. Σημειώνεται, συγκριτικά, ότι οι εργαζόμενοι στην γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία ανέρχονται σε 775 χιλιάδες περίπου.
- Οι επιχειρήσεις διοργάνωσης ταξιδιών υπερβαίνουν τις 2.500, με κύκλο εργασιών 30,2 δις Ευρώ το 2016, έναντι 29,4 δις το 2015 και 27,1 δις το 2014. Μεγαλύτερες εξ αυτών:
 - TUI Deutschland, κύκλος εργασιών: 5,5 δις Ευρώ και μερίδιο αγοράς 18,3%
 - Thomas Cook, κύκλος εργασιών: 3,5 δις Ευρώ και μερίδιο αγοράς 11,6%
 - DER Touristik, κύκλος εργασιών: 2,8 δις Ευρώ και μερίδιο αγοράς 9,3%
 - FTI, κύκλος εργασιών: 2,2 δις Ευρώ και μερίδιο αγοράς 7,3%
 - Aida Cruises, κύκλος εργασιών: 1,5 δις Ευρώ και μερίδιο αγοράς 5,0%
 - Alltours, κύκλος εργασιών: 1,3 δις Ευρώ και μερίδιο αγοράς 5,5%
 - Schauinsland Reisen, κύκλος εργασιών: 1,1 δις Ευρώ και μερίδιο αγοράς 3,6%
 - Λοιποί, μερίδιο αγοράς 40,5%.
- ✓ Ο κύκλος εργασιών των διοργανωτών ταξιδιών καταγράφει συνεχή αύξηση τα τελευταία πέντε έτη και η δυναμική οφείλεται κυρίως στις κρουαζιέρες και στα ταξίδια υψηλών προδιαγραφών.
- ✓ Ο αριθμός των ταξιδιωτικών πρακτορείων που λειτουργούν στην Γερμανία υπερβαίνει τα 9.930, συνθέτοντας ένα από τα πλέον πυκνά δίκτυα σε παγκόσμιο επίπεδο, με κύκλο εργασιών 24,5 δις Ευρώ το 2016, έναντι 25,1 δις το 2015 και 24,1 δις το 2014. Το μεγαλύτερο τμήμα των ταξιδιών των Γερμανών, παρά την ραγδαία αύξηση των διαδικτυακών πρακτορείων, διοργανώνεται μέσω ταξιδιωτικών γραφείων.
- ✓ Οι Γερμανοί ταξιδιώτες (με διάρκεια ταξιδιού >5 ημερών) ανήλθαν το 2016 σε 53,4 εκατ., όσοι ακριβώς και το 2015 (2014: 54,6 εκατ., 2013: 54,8 εκατ.), με συχνότητα ταξιδιού ανά άτομο 1,3 και μέση διάρκεια 13,2 ημέρες, ενώ το ποσοστό του πληθυσμού που ταξίδεψε το 2016 ανήλθε σε 76,8%.
- ✓ Τα έξοδα των Γερμανών για ταξίδια στο εξωτερικό το 2016 ανήλθαν σε 72 δις Ευρώ, έναντι 69,9 δις το 2015 και 70 δις το 2014.
- ✓ 30,0% των Γερμανών τουριστών επέλεξε προορισμούς στο εσωτερικό το 2016 και 70,0% στο εξωτερικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Αριθμός ταξιδιών διάρκειας άνω των 5 ημερών για το έτος 2016		Οι 10 σημαντικότεροι χώρες-προορισμοί στο εξωτερικό των Γερμανών, σε % επί του συνόλου των ταξιδιών διάρκειας > 5 ημερών		
			2016	2015
ΣΥΝΟΛΟ	68,7 εκ. ταξίδια	Ισπανία	14,8%	13,1%
στη Γερμανία	30,0%	Ιταλία	8,2%	8,2%
στο Εξωτερικό	70,0%	Τουρκία	5,6%	7,3%
Μεσόγειο	36,5%	Αυστρία	4,6%	5,3%
Δυτική Ευρώπη (GB, IRL, F, NL, CH, A)	11,9%	Ελλάδα	3,5%	3,0%

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Kurfürstendamm 185, D-10707, Berlin, Τηλ.: +49 (0)30/2360990, Φαξ: +49 (0)30/23609920

E-mail: ecocom-berlin@mfa.gr, wirtschaft@griechische-botschaft.de

Ανατολική Ευρώπη (H, CZ, PL, RUS κλπ)	6,8%	Κροατία	3,2%	3,2%
Σκανδιναβία	3,3%	Γαλλία	2,6%	2,9%
Μακρινοί προορισμοί	7,8%	Κάτω Χώρες	2,6%	2,1%
		Πολωνία	2,0%	2,5%
		Δανία	1,7%	---

Πηγή: Γερμανικός Σύνδεσμος Ταξιδιών (Deutscher Reiseverband), Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

Σύμφωνα με τον ανωτέρω Πίνακα, η Ελλάδα κατετάγη το 2016 στην 5^η θέση ως προς τις προτιμήσεις των Γερμανών τουριστών, βελτιώνοντας για δεύτερο συνεχόμενο έτος τη θέση της, από 6^η το 2015 και 7^η το 2014, υπερκεράζοντας αρχικώς τη Γαλλία και κατόπιν την Κροατία.

Τέλος, ο κάτωθι Πίνακας παραθέτει στοιχεία που αφορούν στις σύντομες διακοπές των Γερμανών (2-4 ημερών) 2015-2016 και τις κυριότερες χώρες και πόλεις προορισμούς τους στο εξωτερικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Αριθμός σύντομων ταξιδιών (διάρκειας 2-4 ημερών) 2016		
ΣΥΝΟΛΟ	75,6 εκ. ταξίδια	
στη Γερμανία	75%	
στο Εξωτερικό	25%	
Σημαντικότερες χώρες-προορισμοί στο εξωτερικό των Γερμανών 2016, ως % επί του συνόλου των σύντομων ταξιδιών (διάρκειας 2-4 ημερών)		
	2016	2015
Αυστρία	4,6%	3,8%
Κάτω Χώρες	2,7%	3,1%
Ιταλία	2,6%	2,3%
Μ. Βρετανία	2,3%	2,4%
Γαλλία	2,1%	2,6%
Τσεχία	1,5%	2,2%
Ισπανία	1,2%	1,6%
Ελβετία	1,1%	1,1%
Δανία	1,0%	0,8%
Πολωνία	0,9%	---
Σημαντικότερες πόλεις-προορισμοί στο εξωτερικό των Γερμανών για το 2016, ως % επί του συνόλου των σύντομων ταξιδιών (διάρκειας 2-4 ημερών)		
	2016	2015
Λονδίνο	1,6%	1,5%
Βιέννη	1,0%	1,0%
Παρίσι	0,9%	1,2%
Πράγα	0,7%	1,4%
Άμστερνταμ	0,6%	1,1%
Ρώμη	0,5%	0,5%

Πηγή: Γερμανικός Σύνδεσμος Ταξιδιών (Deutscher Reiseverband), Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

Σύμφωνα με στοιχεία 2015 του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO), αναφορικά με τη διεθνή τουριστική δαπάνη, η Γερμανία, το εν λόγω έτος αναφοράς, κατετάγη στην 3^η θέση με ποσοστό 6,2% επί του συνόλου των τουριστικών δαπανών παγκοσμίως, προηγούμενων της Κίνας με 23,2 % και των ΗΠΑ με 9%. Ακολουθούν Η.Β., Γαλλία, Ρωσία, Καναδάς, Κορέα, Ιταλία, Αυστραλία.

Εισερχόμενος Τουρισμός στην Ελλάδα από Γερμανία

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΗ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (σε χιλ. ταξιδιώτες)									
Χώρα Προελεύσεως	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Μεταβολή 2016/2015	% επί συνολικής κίνησης
Γερμανία	2.038,9	2.240,5	2.108,8	2.267,5	2.459,2	2.810,3	3.138,7	11,68%	11,18%
Ην. Βασίλειο	1.802,2	1.758,1	1.920,8	1.846,3	2.089,5	2.397,2	2.894,7	20,75%	10,31%
Ιταλία	843,6	938,2	848,1	964,3	1.117,7	1.355,3	1.386,9	2,33%	4,94%
Γαλλία	868,3	1.149,4	977,4	1.152,2	1.463,2	1.522,1	1.313,5	-13,70%	4,68%
Ρουμανία	257,9	223,7	230,4	278,9	543,4	540,3	1.026,1	89,92%	3,66%
ΗΠΑ	498,3	484,7	373,8	466,5	591,9	750,3	778,6	3,78%	2,77%
Ολλανδία	528,2	560,7	478,5	580,9	657,3	639,1	770,7	20,59%	2,75%
Αλβανία	242,1	411,2	469,2	504,8	488,1	491,4	722,3	47,00%	2,57%
Κύπρος	574,8	439,8	424,8	399,0	448,3	470,1	652,0	38,69%	2,32%
Ρωσία	451,2	738,9	874,8	1.352,9	1.250,2	512,8	595,5	16,13%	2,12%
Βέλγιο	339,8	432,6	326,9	344,6	409,2	482,5	467,1	-3,20%	1,66%
Ελβετία	274,4	361,4	299,6	346,5	377,1	391,2	437,8	11,89%	1,56%
Σουηδία	281,1	333,9	319,8	368,8	337,8	351,6	413,1	17,50%	1,47%
Αυστρία	338,4	310,4	236,4	236,5	285,1	327,1	359,1	9,78%	1,28%
Τσεχία	294,9	309,1	289,0	287,0	347,6	436,7	280,3	-35,81%	1,00%
Δανία	240,6	245,0	205,2	202,5	240,4	237,7	241,7	1,70%	0,86%
Ισπανία	155,3	154,8	155,7	92,0	136,2	93,6	203,3	117,14%	0,72%
Αυστραλία	108,1	115,9	117,9	129,1	183,1	183,2	169,2	-7,64%	0,60%
Καναδάς	113,4	142,3	102,7	186,7	145,7	182,3	152,8	-16,17%	0,54%
ΣΥΝΟΛΟ	15.007,5	16.427,2	16.946,5	20.111,4	24.272,4	26.114,2	28.070,8	7,49%	100,00%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Μάιος 2017 – Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

Σύμφωνα με στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος (Πίνακας 3), η ανοδική πορεία του ελληνικού τουρισμού συνεχίστηκε και το 2016, έτος κατά το οποίο οι αφίξεις τουριστών αυξήθηκαν κατά 7,49% έναντι 2015. Την Ελλάδα επισκέφθηκαν 3,12 εκατ. Γερμανοί τουρίστες, αύξηση 11,7% εν σχέσει με τις 2,8 εκατ. αφίξεις από την Γερμανία το 2015. Με μερίδιο 11,2% επί του συνόλου της τουριστικής κίνησης στην Ελλάδα, η Γερμανία παρέμεινε και το 2016 στην πρώτη θέση μεταξύ των χωρών προελεύσεως επισκεπτών στη χώρα μας, ακολουθούμενη από: Ην. Βασίλειο (10,3%), Ιταλία (4,9%), Γαλλία (4,7%) κλπ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (σε Ευρώ)								
Χώρα Προελεύσεως	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Μεταβολή 2016/2015
Αυστραλία	1.357,1	1.420,4	1.327,3	1.369,6	1.305,0	1.295,0	1.075,6	-16,94%
ΗΠΑ	1.202,0	1.098,6	1.139,3	1.218,8	1.106,8	1.257,4	934,9	-25,65%
Καναδάς	1.185,1	1.207,1	1.281,3	1.388,3	1.125,3	1.221,7	925,3	-24,26%
Ελβετία	965,7	966,6	991,0	961,3	896,1	957,9	767,7	-19,86%
Ρωσία	1.099,1	1.005,5	1.079,0	989,4	925,2	821,6	732,3	-10,87%
Αυστρία	816,6	822,9	822,6	898,1	860,7	918,6	699,9	-23,80%
Βέλγιο	728,0	731,2	794,9	822,1	762,1	773,3	679,9	-12,08%
Γερμανία	796,5	820,5	784,5	838,1	811,0	798,7	678,0	-15,12%

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Kurfürstendamm 185, D-10707, Berlin, Τηλ.: +49 (0)30/2360990, Φαξ: +49 (0)30/23609920

E-mail: ecocom-berlin@mfa.gr, wirtschaft@griechische-botschaft.de

Γαλλία	738,4	730,5	781,6	785,9	771,7	784,6	676,7	-13,76%
Ην. Βασίλειο	690,4	685,6	739,0	733,7	743,1	842,4	671,7	-20,27%
Ισπανία	644,5	871,7	713,9	755,8	569,8	709,7	636,1	-10,37%
Ολλανδία	840,7	750,7	652,9	706,3	661,2	686,5	623,7	-9,15%
Δανία	572,1	588,1	636,9	574,9	610,3	598,3	549,3	-8,18%
Σουηδία	537,7	564,0	595,8	615,3	594,4	627,7	535,6	-14,67%
Ιταλία	641,9	668,2	640,4	622,7	630,0	614,4	520,7	-15,25%
Κύπρος	653,0	686,9	658,4	617,8	569,5	530,1	476,2	-10,16%
Τσεχία	543,4	534,9	514,3	532,0	451,7	461,6	439,2	-4,86%
Ρουμανία	417,3	319,0	415,6	435,0	345,6	331,3	381,3	15,09%
Αλβανία	323,1	297,4	314,0	330,6	293,5	298,9	235,6	-21,17%
ΣΥΝΟΛΟ	640,4	639,5	616,2	604,2	551,8	540,9	470,5	-13,02%

Πηγή : Τράπεζα της Ελλάδος Μάιος 2017 – Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

Κατά τη διάρκεια των διακοπών τους στην Ελλάδα το 2016, οι Γερμανοί ταξιδιώτες δαπάνησαν κατά μέσο όρο 678 Ευρώ, καταλαμβάνοντας την 8^η θέση στην σχετική κατάταξη, ποσό πολύ χαμηλότερο από την κατά μέσο όρο δαπάνη των επισκεπτών από Αυστραλία (1^η θέση με 1.076 ευρώ), ΗΠΑ (2^η θέση με 935 Ευρώ), Καναδά (3^η θέση 925 Ευρώ), Ελβετία (4^η θέση με 768 Ευρώ), Ρωσία (5^η θέση με 732 Ευρώ), Αυστρία (6^η θέση με 699,9 Ευρώ), Βέλγιο (7^η θέση με 679,9 Ευρώ) κλπ (στοιχεία Πίνακα 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ									
(σε εκατ. Ευρώ)									
Χώρα Προελεύσεως	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Μεταβολή 2016/2015	% επί συνόλου
Γερμανία	1.623,9	1.838,3	1.654,3	1.900,4	1.994,5	2.244,6	2.127,9	-5,20%	16,11%
Ην. Βασίλειο	1.244,3	1.205,4	1.419,5	1.354,7	1.552,7	2.019,5	1.944,2	-3,73%	14,72%
Γαλλία	641,2	839,6	763,9	905,5	1.129,1	1.194,3	888,8	-25,58%	6,73%
ΗΠΑ	599,0	532,5	425,9	568,6	655,1	943,3	727,9	-22,84%	5,51%
Ιταλία	541,5	626,9	543,1	600,4	704,1	832,7	722,2	-13,28%	5,47%
Ολλανδία	344,9	385,2	315,0	410,3	434,6	438,8	480,7	9,55%	3,64%
Ρωσία	495,9	743,0	943,9	1.338,6	1.156,6	421,3	436,1	3,50%	3,30%
Ρουμανία	107,6	71,4	95,8	121,3	187,8	179,0	391,3	118,58%	2,96%
Ελβετία	265,0	349,3	296,9	333,1	337,9	374,8	336,1	-10,32%	2,54%
Βέλγιο	247,4	316,3	259,9	283,2	311,8	373,1	317,6	-14,89%	2,40%
Κύπρος	483,2	330,1	277,4	246,5	255,3	249,2	310,5	24,59%	2,35%
Αυστρία	276,3	255,4	194,5	212,4	245,4	300,5	251,4	-16,35%	1,90%
Σουηδία	151,1	188,3	190,5	226,9	200,8	220,7	221,3	0,26%	1,68%
Αυστραλία	146,7	164,6	156,4	176,8	238,9	237,2	182,0	-23,29%	1,38%
Αλβανία	78,2	122,3	147,3	166,9	143,3	146,9	170,2	15,88%	1,29%
Καναδάς	134,3	171,8	131,6	259,2	164,0	222,7	141,4	-36,51%	1,07%
Δανία	137,6	144,1	130,7	116,4	146,7	142,2	132,8	-6,62%	1,01%
Ισπανία	100,1	134,9	111,2	69,5	77,6	66,4	129,3	94,61%	0,98%
Τσεχία	160,3	165,3	148,6	152,7	157,0	201,6	123,1	-38,93%	0,93%
ΣΥΝΟΛΟ	9.611,3	10.504,7	10.442,5	12.152,2	13.393,0	14.125,8	13.206,8	-6,51%	100,00%

Πηγή : Τράπεζα της Ελλάδος Μάιος 2017 – Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

Προτάσεις Ενίσχυσης Τουριστικών Ροών

Επί τη βάση της ανάλυσης του γερμανικού τουριστικού κλάδου, εν συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά της εισερχόμενης στην Ελλάδα τουριστικής κίνησης από Γερμανία, συμπεραίνονται τα εξής:

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Kurfürstendamm 185, D-10707, Berlin, Τηλ.: +49 (0)30/2360990, Φαξ: +49 (0)30/23609920

E-mail: ecocom-berlin@mfa.gr, wirtschaft@griechische-botschaft.de

Η Μεσόγειος αποτελεί μεν τον πιο αγαπημένο προορισμό για τους Γερμανούς τουρίστες, ωστόσο η Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά της Ισπανίας, Ιταλίας και Τουρκίας, ως προς τις τουριστικές ροές από Γερμανία.

Ο τουριστικός κλάδος στην Γερμανία παρουσιάζει ιδιαιτερότητα, δεδομένου ότι στην τουριστική αγορά δραστηριοποιούνται παράλληλα μεγάλοι όμιλοι διεθνούς επιπέδου και πολλές χιλιάδες μικρομεσαίων τουριστικών γραφείων. Οι ελληνικοί φορείς και οι δραστηριοποιούμενες στον κλάδο του τουρισμού επιχειρήσεις πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν και την παράμετρο αυτή κατά τη διαμόρφωση σχεδίων προσέγγισης της γερμανικής τουριστικής αγοράς.

Μία επί πλέον ιδιαιτερότητα της γερμανικής τουριστικής αγοράς, η οποία επηρεάζει τον προγραμματισμό των γερμανικών οικογενειών και θα έπρεπε επίσης να λαμβάνεται υπ' όψιν από τους ελληνικούς τουριστικούς φορείς και τις επιχειρήσεις, αποτελούν οι σχολικές διακοπές, ο καθορισμός και η έναρξη των οποίων διαφοροποιείται ανά Ομοσπονδιακό Κρατίδιο (σχετικές πληροφορίες προσφέρει ο ιστότοπος: <http://www.kmk.org/ferienkalender.html>).

Όσον αφορά τα σύντομα ταξείδια αναψυχής στο εξωτερικό, οι Γερμανοί τουρίστες προτιμούν μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες όπως Λονδίνο, Παρίσι, Ρώμη. Η Ελλάδα και οι μεγάλες ελληνικές πόλεις (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο) δεν συμπεριλαμβάνονται στις προτιμήσεις Γερμανών τουριστών για σύντομες εξορμήσεις, ενώ, αντιθέτως, πόλεις όπως η Βαρκελώνη ή η Λισσαβόνα έχουν κατορθώσει να προσελκύσουν το γερμανικό ενδιαφέρον.

Το ελληνικό τουριστικό προϊόν βελτιώνεται και δύναται να προβληθεί και αναδειχθεί περαιτέρω στην Γερμανία. Έμφαση δέον να δοθεί στη διεύρυνση των τουριστικών υπηρεσιών, στη σχέση ποιότητας και τιμής και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Τομείς, οι οποίοι προσφέρουν δυνατότητες προσέλκυσης περαιτέρω τουριστικής κίνησης:

- *Γαστρονομικός* (ιδιαίτερα προβολή της πρωτοβουλίας του ελληνικού πρωϊνού), *Πολιτιστικός-Εκπαιδευτικός* και *Φυσιολατρικός* τουρισμός
- *Ευεξίας* (οι Γερμανοί αξιοποιούν τις παρεχόμενες προσφορές wellness ιδιαιτέρως στην Τουρκία) και *Αθλητικός* τουρισμός (ποδηλατικός, περιπατητικός, ιστιοπλοϊκός)
- *Συνεδριακός* και *Ιατρικός* τουρισμός.

Εν κατακλείδι, όσον αφορά την προσέγγιση της γερμανικής τουριστικής αγοράς και προκειμένου να διατηρηθεί και επεκταθεί η θετική εξέλιξη της τουριστικής κίνησης στην Ελλάδα, προτείνεται:

- Ανάπτυξη και επέκταση συνεργασιών με διοργανωτές ταξιδίων και τουριστικά γραφεία.
- Οργανωμένη και συνεχή αναβάθμιση της παρουσίας με ελληνικό περίπτερο στο πλαίσιο των μεγάλων τουριστικών εκθέσεων (ιδιαιτέρως στη Διεθνή Τουριστική Έκθεση ITB που διοργανώνεται στο Βερολίνο).
- Προσέγγιση και ενημέρωση ειδικών διαμορφωτών κοινής γνώμης και διαμορφωτών τάσεων (trend setters, style hounds κλπ) στον τουριστικό κλάδο.
- Διοργάνωση επισκέψεων στην Ελλάδα με προσκεκλημένους: Διοργανωτές ταξιδίων, εκπροσώπους τουριστικών γραφείων και ειδικευμένους δημοσιογράφους.
- Περαιτέρω αξιοποίηση του διαδικτύου και διεύρυνση των συνεργασιών με παρόχους διαδικτυακών τουριστικών υπηρεσιών.
- Επιδίωξη συμπερίληψης της Ελλάδος, ως ενδιάμεσου προορισμού σε ταξιδιωτικά πακέτα από μακρινές χώρες με προορισμό την Γερμανία.
- Διαφημιστική προβολή με αξιοποίηση όλων των μέσων επικοινωνίας, μεταξύ άλλων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Τέλος, επισημαίνεται ότι με βάση τον *Ταξιδιωτικό και Τουριστικό Δείκτη Ανταγωνιστικότητας* (Travel and Tourism Competitive Index, TTCI), που έχει θεσπισθεί από το World Economic Forum και αξιολογεί κάθε χώρα με κριτήρια, τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου, η Γερμανία κατετάγη το 2016 στην 3^η θέση παγκοσμίως, μετά από Ισπανία και Γαλλία, ενώ η Ελλάδα κατέλαβε την 24^η θέση στη διεθνή κατάταξη, βελτιωμένη κατά 7 θέσεις εν σχέση με την επίδοση του 2015

(σύγκριση, ενδεικτικά: Τουρκία 44^η θέση το 2016, όπως και το 2015, Κύπρος 52^η θέση το 2016 έναντι 36^{ης} το 2015).